

Memorandum o riešení škôd poľovnou zverou

Konferenciu s názvom Škody poľovnou zverou a na zveri zorganizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora v spolupráci so Slovenskou lesníckou komorou a Slovenskou poľovníckou komorou. Vyše 200 účastníkov z radov poľnohospodárov, lesníkov a poľovníkov si vypočulo, aký je aktuálny stav zveri a aké sú možnosti riešenia tohto problému.

Súčasný stav voľne žijúcej raticovej zveri, najmä jelenej, diviačej, danielej a muflonej je vysoký a aj napriek mnohým opatreniam, ktoré vykonali poľovníci, lesníci a poľnohospodári spolu s vinohradníkmi, sa ich populácia z roka na rok zvyšuje. Podľa údajov Národného lesníckeho centra boli stavy raticovej zveri v roku 2014 najvyššie od roku 1968. Jelenej zveri sme v roku 2014 mali 29 349 ks, srnčej zveri 24556 ks, diviačej zveri 54541 ks, danielej zveri 7010 ks a muflonej zveri 5149 ks.

Škody:

Príliš vysoká populácia raticovej zveri spôsobuje škody na poľnohospodárskych a lesných porastoch a aj na zveri samotnej.

S vysokým stavom raticovej zveri sú dlhodobo nespokojní poľnohospodári. Zničené a udupané poľnohospodárske plodiny hlavne diviakmi a jeleňmi, danielmi na jar ohryzené mladé letorasty, diviakmi vyryté viničné krovy, spôsobujú škody, ktoré len poľnohospodári za rok 2015 vyčíslili na ploche viac ako 107 tisíc ha vo výške viac ako 12,2 mil. €. Dominujú škody spôsobené diviakmi (3,7 mil. eur na ploche 29tis. ha), ale aj jeleňou zverou (3 mil. eur na ploche 18tis. ha) či srnčou zverou (1,4 mil. eur na ploche 12 tis. ha).

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík prítomných počas

konferencie informoval o škodách na porastoch, ktoré spôsobila zver v roku 2015. „Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora zozbierala údaje o škodách na porastoch za rok 2015 z 26tich okresov. Podľa nich je najviac postihnutou lokalitou na Slovensku okres Levice, kde len v roku 2015 spočítali tamjší poľnohospodári škody na takmer 27tisíc ha za vyše 2,9 mil. eur“, uviedol M. Semančík.

Práve riešenie škôd poľnou zverou patrí medzi priority SPPK na rok 2016 aj vo vzťahu k budúcej vláde a novému ministrovi pôdohospodárstva. SPPK napríklad bude v spolupráci s MPRV SR iniciovať prípravu jednotnej metodiky nahlasovania škôd alebo bude koordinovať aktivity zástupcov v Poradných zboroch a Chovateľských radách.

„Vybrali sme sa správnym smerom? „Áno, ale musíme obmedziť škody raticovou zverou v poľnohospodárstve hlavne znížením jej stavov,“ zdôraznil počas konferencie predseda SPPK Milan Semančík.

Poľnohospodári a vinohradníci pritom uskutočňujú aj viaceré preventívne opatrenia, ako sú elektrické oplôtky pred zverou, repelenty, zmena osevných plánov či tzv. nárazníkové zóny, ktoré by zabrzдили hladnú a migrujúcu zver v nájazdoch na polia poľnohospodárov. Ani tie však nepomáhajú.

Podľa štatistík Národného lesníckeho centra, ktoré odznali počas konferencie v Banskej Bystrici 9. marca 2016, sa škody na lesných porastoch v roku 2011 pohybovali na úrovni 600-tisíc eur. Rekord padol v roku 2009, keď lesníci počítali straty vo výške takmer 1 milióna eur.

Zver pritom poškodzuje aj staršie lesné porasty (v priemere 203 ha ročne), ale aj mladšie lesné porasty (v priemere 686 ha poškodených a 144 ha zničených). Zver ich obhrýza, olupuje, vytĺka. Aj z tohto dôvodu sa Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenská lesnícka komora a Slovenská poľovnícka komora rozhodli spoločne reagovať na tento roky pretrvávajúci problém.

Počas konferencie v Banskej Bystrici 9. marca 2016 preto podpísali **M E M O R A N D U M o spolupráci pri riešení škôd spôsobených zverou a na zveri medzi Slovenskou lesníckou komorou, Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou a Slovenskou poľovníckou komorou.**

Memorandum podpísal predseda SPPK Milan Semančík, predseda SLK Jaroslav Šulek a prezident SPK Tibor Lebocký.

Hlavnú časť Memoranda o spolupráci pri riešení škôd spôsobených zverou a na zveri predstavuje spoločné prehlásenie, že:

- súčasný stav a vývoj početnosti voľne žijúcej raticovej zveri, najmä jelenej, diviačej, danielovej a muflonej je vysoký a napriek plánovanému lovu podľa platnej legislatívy vykazuje trvale rastúci trend
- prirodzená migrácia voľne žijúcej raticovej zveri počas roka je napriek meniacemu sa rázu krajiny vplyvom výstavby najmä pozemných komunikácií intenzívna a sezónne poškodzuje poľnohospodárske a lesné kultúry v regiónoch, ktoré sú značne vzdialené od domovských okrskov tejto zveri
- súčasný stav a vývoj početnosti voľne žijúcej malej zveri, najmä zveri zajačej, bažantej a jarabičej je na historicky najnižšej úrovni a napriek neustále sa znižujúcemu plánovanému lovu vykazuje trvale klesajúci trend
- priemerný ročný úbytok raticovej poľovnej zveri (odstrelom, prirodzeným a neprirodzeným úhynom), najmä v kategórii samičej zveri a mláďat nezodpovedá požadovanej intenzite, v dôsledku čoho populačná explózia populácií jelenej, diviačej, danielovej a muflonej zveri pretrváva a cielavedomá redukcia kmeňových stavov v súlade s koncepčnými zámermi do roku 2025 je ohrozená.

Signatári tohto memoranda sa svojim podpisom súčasne zaviazali k úlohám, vďaka ktorým by sa mali znížiť škody na poľnohospodárskych a lesných porastoch spôsobených raticovou zverou.

Signatári memoranda vyzývajú zástupcov vecne príslušných ministerstiev, najmä Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a Ministerstva životného prostredia, ako aj ostatných príslušných orgánov štátnej správy, aby problematike škôd spôsobených zverou a na zveri venovali zvýšenú pozornosť a aby odborne konzultovali so zástupcami samosprávnych organizácií, ktorí sú signatármi tohto memoranda, všetky legislatívne aj nelegislatívne opatrenia, ktoré môžu mať vplyv na riešenie tohto problému.

V prílohe článku nájdete spomínané MEMORANDUM o spolupráci pri riešení škôd spôsobených zverou a na zveri a prvé tri prednášky z konferencie (M. Semančík - SPPK; T. Lebocký - SPK; J. Dóczy - MPRV SR, Odbor štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva). Ostatné prednášky z konferencie zverejníme na webe SPPK v najbližšom čase.

Pozrite si aj krátky videozostrih a podnety z diskusie:

Dokumenty na stiahnutie

- [MEMORANDUM](#) (0.46 MB, PDF)
- [prezentácia M. Semančík](#) (1.03 MB, PDF)
- [prezentácia T. Lebocký](#) (1.67 MB, PDF)
- [prezentácia J. Dóczy](#) (0.64 MB, PDF)